

зацікавленими сторонами та забезпечення їхньої ефективної співпраці. Крім того, це включає в себе обслуговування клієнтів і вирішення скарг клієнтів.

Управління бізнесом вимагає від керівництва компетентності в різних галузях та гнучкості в реагуванні на зміни в бізнес-середовищі. Стратегічні рішення та плани повинні бути адаптовані до змін в ринкових умовах та технологічних інновацій, щоб забезпечити успішну діяльність компанії.

Література:

1. Економіка підприємства/ Підручник /За загальною редакцією д. ен. проф. Л. Г. Мельника – Суми: ВТД "Університецька книга" 2004.
2. Економіка підприємства/ Підручник /За загальною редакцією д. ен. проф. Л. Г. Мельника – Суми: ВТД "Університецька книга" 2004.
3. Шваб Л. Основи підприємництва: Навч. посібник/ Людмила Іллівна Шваб,. — К.: Каравела, 2006. — 343 с.
4. МСП ЄС у 2012 році: на роздоріжжі: річний звіт про малі та середні підприємства в ЄС, 2011/12. Роттердам: Європейська комісія. [Електронний ресурс] – 2012.- Режим доступу до ресурсу: (http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performancereview/files/supportingdocuments/2012/annual-report_en.pdf)
5. Ломачівська І. А. Формування джерел фінансового забезпечення розвитку суб'єктів малого підприємництва 2012 - 504с.
6. Концепція Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014—2024 роки / О.В. [Електронний ресурс] – 2014.- Режим доступу до ресурсу:(<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/641-2013-%D1%80>).

ГОРБАШЕВСЬКА М.О.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту та фінансів
Маріупольського державного університету, м. Київ
ШАБАН Н.В., студентка ОС «Бакалавр»
спеціальності 073 «Менеджмент»
Маріупольського державного університету, м. Київ

ПРОЦЕС ВІДБОРУ КАНДИДАТІВ НА ВАКАНТНУ ПОСАДУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

Туризм є однією з найбільших галузей світової економіки. Він створює робочі місця, сприяє зростанню малого та середнього бізнесу та залишає іноземні інвестиції. Туристи витрачають гроші на проживання, харчування, розваги та покупки, що сприяє зростанню національних та регіональних економік. Туристичний бізнес відіграє важливу роль у сучасному світі та має значний вплив на світову економіку та культурний обмін.

Процес відбору кандидатів на вакантні посади в туристичній індустрії є важливим. У даній галузі якість обслуговування та взаємодії з клієнтами відіграють ключову роль в успіху підприємств. Підбір кваліфікованих і відповідних кандидатів допомагає забезпечити високий рівень сервісу, що в свою чергу може позитивно позначитися на репутації підприємства і зацікавленні нових клієнтів. Крім того, правильний процес відбору допомагає знизити ризики пов'язані з можливими проблемами з персоналом, що важливо в динамічному і конкурентному середовищі туристичної індустрії.

Важливі якості і навички кандидатів на вакантні посади в туристичній індустрії можуть варіюватися в залежності від конкретної посади і сфери роботи. Однак існують деякі загальні риси, які часто оцінюються при відборі кандидатів у цій галузі:

1. Гостинність та обслуговування клієнтів: кандидати повинні мати високий рівень гостинності, вміння обслуговувати клієнтів та створювати позитивний досвід для відвідувачів.
2. Володіння мовами: знання кількох мов може бути критично важливим, особливо для посад, пов'язаних з обслуговуванням міжнародних туристів.
3. Комунікативні навички: кандидати повинні вміти ефективно спілкуватися як з клієнтами, так і з колегами. Це включає чітке та зрозуміле вираження думок та вміння слухати.
4. Досвід роботи: попередній досвід роботи в туристичній індустрії або суміжних галузях (готельна справа, ресторання справа тощо) може бути важливим, особливо для вищих посад.
5. Географічні знання: для гідів, туроператорів та інших посад, пов'язаних з організацією та проведенням турів, знання місцевих визначних пам'яток та культурних особливостей може бути критичним.
6. Організаційні навички: туристична індустрія часто вимагає від співробітників хорошої організації, здатності планувати та координувати різні заходи та послуги.
7. Адаптивність: туристична індустрія може бути динамічною і схильною до сезонних коливань, тому кандидати повинні бути здатними адаптуватися до мінливих умов.
8. Робота в команді: співпраця та робота в команді часто відіграють важливу роль у туристичній індустрії, тому вміння ефективно співпрацювати з колегами не менш важливо.

9. Стресостійкість: кандидати можуть стикатися з несподіваними ситуаціями і стресовими моментами, тому здатність залишатися спокійними і приймати обґрунтовані рішення в подібних ситуаціях цінується.

10. Навчання та бажання розвиватися: туристична індустрія постійно змінюється, тому кандидати, готові вчитися та розвиватися, можуть бути більш успішними.

Це загальні риси, які можуть бути важливими при відборі кандидатів у туристичній індустрії, але конкретні вимоги залежатимуть від конкретної посади та потреб підприємства. Процес відбору кандидатів на вакантні посади в туристичній індустрії може включати в себе кілька етапів і залежати від конкретних вимог підприємства. Спочатку підприємство має визначити, які вакансії потребують заповнення. Це може включати вакансії в готелі, ресторанах, туристичних агентствах, гідах, тощо. Для кожної вакансії складається детальний опис, включаючи вимоги до освіти, досвіду, навичок і обов'язків. Вакансії можуть бути розміщені на веб-сайтах підприємства, на спеціалізованих туристичних порталах, в соціальних мережах і на професійних платформах для пошуку роботи. Кандидати надсилають свої резюме та заявики на вакансії. Ці документи повинні бути оцінені відповідно до вимог до вакансії. Далі відповідні кандидати запрошуються на співбесіду. Залежно від посади, це може бути одиночне або множинне співбесіду. Деякі посади можуть вимагати проходження тестів, таких як тести на знання іноземних мов, навички обслуговування клієнтів або знання місцевих визначних пам'яток. Підприємство може зв'язатися з попередніми роботодавцями кандидатів для отримання рекомендацій. Після проведення всіх етапів відбору керівництво підприємства приймає рішення про найм і пропонує кандидату конкретну посаду. Нові співробітники можуть пройти навчання та адаптацію, щоб ознайомитися з особливостями роботи в туристичній індустрії та на підприємстві. Після працевлаштування працівників їх продуктивність та відповідність регулярно оцінюються.

Процес відбору кандидатів на вакантні посади в туристичній індустрії вимагає уважного аналізу як професійних навичок, так і особистих якостей претендентів. Важливо враховувати специфіку індустрії, спеціалізовані знання, досвід роботи та адаптацію до корпоративної культури. Постійне навчання і розвиток також є ключовими аспектами успішного працевлаштування в даній сфері. Дотримання цих принципів дозволяє підприємствам туристичної індустрії формувати висококваліфіковані команди, здатні забезпечити високий рівень обслуговування і задоволеність клієнтів.

Література:

1. Гаврилишин І.П. Туризм України: проблеми і перспективи / Гаврилишин І.П. -К., 1994. — 503 с.
2. Герасименко В.Т. Основи туристичного бізнесу / Герасименко В.Т. – Одеса, 1997. — 224 с.
3. Березкина, Т. Е. Кадри управління: підбір і оцінка / Т. Е. Березкина. - М.: Инфра-М, 2001. — 434 с.
4. Савчук, В. П. Метапрограмми в підборі і оцінці персоналу в сфері туризму / В. П. Савчук. — ДО.: Видавничий будинок "Максимум", 2001. — 600 с.

ЄРМАКОВ І. О., здобувач ОС «Доктор філософії»
кафедри туризму
Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ ПРО БЕЗПЕКУ ЯК МЕХАНІЗМ КОНТРОЛЮ РИЗИКІВ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ТУРИСТИЧНОЇ ПОДОРОЖІ

Безпечна подорож - це не просто прагнення кожного туриста. Вся туристична галузь зацікавлена в уникненні, або, принаймні, мінімізації ризиків, задля забезпечення безпечної подорожі для кожного туриста чи мандрівника.

Ризики, що виникають в туризмі, і безпека туристичних подорожей – взаємопов'язані явища. Коли виникають такі катастрофи, пов'язані з безпекою, як війни, тероризм, сплеск злочинності, громадські заворушення чи глобальні пандемії у туристичних дестинаціях або на будь-яких територіях, де туризм є важливим видом економічної діяльності, завжди страждають і туристична індустрія, і туристи і місцева громада. Хоча ця форма взаємозв'язку проявляється в різних ситуаціях, пов'язаних з безпекою по всьому світу з самого початку розвитку сучасного туризму, вона набула значного глобального інтересу лише після нападів Аль-Каїди на американські об'єкти 11 вересня 2001 року. Після цієї трагічної події як науковці, так і практики туризму усвідомили, що ситуації з безпекою більше не впливають негативно лише на певне місце, будь це певний пункт призначення, регіон або ціла країна. Очевидно, що ці інциденти спричиняють дисбаланс у глобальних туристичних системах, змушуючи цю надзвичайно важливу, але і водночас крихку глобальну індустрію працювати в умовах високої невизначеності та ризику. Одночасна локальна та глобальна вразливість туристичної галузі внаслідок кризових ситуацій та збитків, спричинених кризою, вимагає довгострокового моніторингу та вивчення цих взаємозв'язків з метою пом'якшення негативних впливів.

Оскільки безпекові ситуації та потенційні загрози безпеці сьогодні не є ендемічними для окремих країн чи окремих регіонів світу, ця передумова набуває все більш глобального характеру. У пошуках подорожі і відпочинку без ризиків потенційні туристи використовують різноманітні джерела інформації, щоб полегшити конструювання уявного ризику під час конкретної подорожі, який вони згодом використовують у своїй поведінці при виборі місця призначення. Аналогічно, зусилля з просування туристичних продуктів і туристичних